

Vuitena.

Les despeses que ocasioni l'execució del control, vigilància i explotació del transvasament Tajo-Segura, en la part que correspongui a l'Estat, no s'imputen als crèdits pressupostaris anuals corresponents a les províncies no receptores.

Novena.

U. L'Administració ha d'adoptar les mesures pertinents a fi que, mitjançant la regulació adequada, les aigües que es transvasin siguin, a cada moment, excendentàries a la conca del Tajo.

Dos. El caràcter d'excendentàries s'ha de determinar en el Pla hidrològic de la conca del Tajo, per a la qual cosa s'han de tenir en compte tant els aprofitaments potencials a què es refereixen els articles tercer, quart i cinquè de la Llei vint-i-u/mil nou-cents setanta-un, com els que resultin per virtut del que estableix la disposició addicional tercera d'aquesta Llei i els que siguin conseqüència del desenvolupament natural de les províncies de la conca del Tajo.

Tres. Mentre no s'aprovi el Pla Hidrològic de la Conca del Tajo s'ha de constituir una comissió amb representants dels ministeris d'Obres Públiques i Urbanisme i d'Agricultura i dels ens autonòmics o preautonòmics afectats, o, si no, de les províncies, la qual, davant els actuals planejaments dels regadius del Tajo, i les previsions i calendaris previstos en els programes del Ministeri, ha de delimitar l'extensió de les zones que s'han d'incloure en els plans de regs del Tajo, ha de determinar les obres de regulació que han d'aportar, així com les de desenvolupament dels diversos sistemes, els cabals necessaris per a la seva posada en reg, i posteriorment ha de portar a terme el seguiment de l'execució de les obres que comportin els plans.

DISPOSICIÓ FINAL

Aquesta Llei entra en vigor el mateix dia de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat», i queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que s'hi estableix.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Palau Reial de Madrid, setze d'octubre de mil nou-cents vuitanta.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
ADOLFO SUÁREZ GONZÁLEZ

25460 LLEI ORGÀNICA 9/1980, de 6 de novembre, de reforma del Codi de justícia militar. («BOE» 280, de 21-11-1980.)

JUAN CARLOS I, REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei orgànica.

Sapiguen: que les Corts Generals han aprovat la Llei orgànica següent i jo la sanciono.

Article primer.

Els articles i epígrafs dels capítols del Codi de justícia militar que s'expressen a continuació queden redactats de la manera següent:

«Article 2n. La jurisdicció militar l'exerceixen, en nom del Rei, els tribunals i autoritats que estableix aquesta Llei.

Article 6è. Per raó del delictes, la jurisdicció militar coneix dels procediments que s'instrueixin contra qualsevol persona:

1r. Pels delictes inclosos en aquest Codi, fins i tot aquells a què es refereix l'article 194, i als quals les lleis especials atribueixin la jurisdicció militar.

2n. Pels d'adulteració de queviures i tots els altres comesos per contractistes i proveïdors de qualsevol subministrament per als exèrcits, perpetrats en ocasió d'aquest en temps de guerra i estat de setge.

3r. Pels que cometin els funcionaris civils de l'Administració militar, el personal laboral o que presti els seus serveis en els centres, dependències o establiments militars, per fets executats amb motiu o en ocasió de la feina o servei que prestin, de la utilització o l'ús del material que se'ls lliuri o de les relacions laborals o d'ocupació amb els seus superiors, companys i subordinats, sempre que afectin el bon règim i servei de les Forces Armades.

4t. Pels d'incendi d'edificis militars, danys, robatori, furt i receptació d'armes, municions i material de guerra de les Forces Armades.

5è. Pels de robatori, furt i danys en vaixell, aeronau o material agafat a l'enemic, capturat, trobat a la mar o acompanyat per vaixells o avions de guerra.

6è. Pels de pirateria, sigui quin sigui el país a què pertanyin els encausats, quan s'hagi produït la captura, persecució o abordatge d'alguna embarcació fent-hi foc amb armes de guerra.

7è. Pels que es cometin en desobediència a ordres per a la seguretat o policia de la navegació marítima o vol, i que hagin estat adoptades per l'autoritat militar d'un port, vaixells, aeròdrom, aeroport o aeronau de guerra.

8è. Pels fets que es defineixin o castiguen especialment com a delictes militars en els bans que dictin les autoritats o caps militars, d'acord amb les seves facultats, havent estat declarat l'estat de setge.

Article 7è. La jurisdicció militar coneix de les faltes següents:

1r. De les incloses en aquest Codi.

2n. De les comunes comeses per militars. L'autoritat judicial s'ha d'inhibir a favor de l'ordinària quan no afectin el bon règim dels exèrcits o el decòrum de les seves classes.

3r. De les comeses pels defensors, pèrits, testimonis i altres auxiliars, amb motiu de la seva intervenció en la justícia militar, i per totes les persones que concorrin a les vistes en ocasió de la seva assistència.

4t. De les incloses en els bans que dictin les autoritats i caps militars d'acord amb les lleis; havent estat declarat l'estat de setge.

5è. Dels fets consignats a l'article 6è, apartat 4t, quan revesteixin tan sols la consideració de falta.

Article 9è. Per raó del lloc, la jurisdicció militar és competent per conèixer dels procediments que se segueixin contra qualsevol persona pels delictes i faltes que, sense estar inclosos a l'article 16 d'aquest Codi, es comentin:

1r. En casernes, campaments, llocs de concentració o maniobres, vaixells o aeronaus espanyoles de guerra, arsenals, mestrances, bases navals o aèries i centres o dependències de l'Administració militar, sempre que afectin el bon règim, el servei o la seguretat de les Forces Armades.

2n. En aigües de la mar, rius navegables, embarcacions mercants nacionals o estrangeres que es trobin en ports, rades, badies o en qualsevol altre punt de la zona marítima, exclusivament quan els fets perpetrats atemptin contra la sobirania espanyola, la seguretat militar o els

compromisos internacionals contrets per Espanya per a la navegació d'unitats navals de guerra.

3r. En l'espai aeri subjecte a la sobirania espanyola, en les aeronaus de l'Estat o privades espanyoles i mercants estrangeres quan es trobin en vol sobre l'espai esmentat o estacionades en camps o aigües espanyoles, i en les instal·lacions, sigui quin sigui el lloc on estiguin erigides, de control, ajuda o auxili a la navegació exclusivament quan els fets realitzats atemptin contra la sobirania espanyola, la seguretat militar o causin un perjudici al trànsit o normes aèries de les aeronaus militars espanyoles o les que per compromisos internacionals militars sobrevolin el territori espanyol.

En el cas dels tres paràgrafs anteriors, l'autoritat judicial respectiva s'ha d'inhibir a favor de l'ordinària tan aviat com es dedueixi de les diligències practicades que els interessos i serveis que s'hi detallen no han resultat afectats.

No obstant el que preveuen els paràgrafs indicats, quan es cometi un delictes a bord d'embarcacions o aeronaus mercants estrangeres que es trobin dins la zona marítima o espai aeri espanyols, i el fet que afecti la disciplina de bord ocorri entre tripulants estrangers, els culpables han de ser posats a disposició dels agents diplomàtics o consulars del país el pavelló dels quals porti el vaixell o aeronau en què s'hagi comès el delictes, si els agents esmentats els reclamen oficialment i no es disposa una altra cosa en tractats internacionals subscrits per Espanya.

4t. En llocs o places assetjades o bloquejades, sempre que afectin la seguretat militar d'aquestes o perjudiquin la seva millor defensa.

5è. En un territori declarat en estat de setge si, encara que els fets no siguin de naturalesa militar ni aforats els presumptes responsables, se sotmeten a la jurisdicció castrense per les disposicions que ho declarin o pels bans que dictin les autoritats o caps militars en ús de les facultats que els concedeixen les lleis.

Article 13.—Per raó de la persona responsable i dins els límits del que disposa l'article 16, la jurisdicció militar és competent per conèixer de les causes que s'instrueixen per tota classe de delictes, llevat de les exceptuades a favor d'altres jurisdiccions:

1r. Contra els militars en servei actiu o reserva, sigui quina sigui la seva situació o destinació.

Per als efectes d'aquest Codi s'inclouen en el concepte genèric de "militars" els individus pertanyents a qualsevol dels cossos, armes, instituts, centres o organismes dependents del Ministeri de Defensa. Quant als funcionaris civils i personal laboral de l'Administració militar, cal atènyer-se al que disposa l'article 6è, 3, d'aquest Codi.

No estan inclosos en aquesta conceptuació, quan siguin paisans, el ministre de Defensa i altres alts càrrecs d'aquest departament.

També es consideren militars els paisans que, per disposició del Govern, siguin mobilitzats o militaritzats amb qualsevol assimilació o consideració militar efectiva o honorífica mentre estiguin en aquesta situació percebin o no els seus havers o meritacions amb càrrec al Ministeri de Defensa.

Els oficials i suboficials de complement i aspirants a totes dues feines, sigui quina sigui la seva procedència, es consideren militars durant el temps en què estiguin prestant servei o incorporats a aquest.

Els alumnes de les acadèmies dels exèrcits de Terra, Mar i Aire es consideren militars, a aquests efectes, des de la data d'ingrés i durant la seva permanència en aquestes, i només han de ser jutjats d'acord amb aquest Codi quan no es pugui castigar el fet com a infracció de la disciplina escolar segons els reglaments, llevat que tinguin categoria militar pròpia.

Els individus dels cossos militarment organitzats tenen, als efectes de competència, la consideració que els atorguin les lleis orgàniques d'aquells o altres lleis especials, i, si no, es reputen militars quan prestin serveis que depenguin dels exèrcits de Terra, Mar i Aire.

S'entenen inclosos en el concepte d'oficials, als efectes d'aquest Codi, els oficials generals, caps, oficials i assimilats de les mateixes ocupacions dels tres exèrcits.

2n. Contra els presoners de guerra, als quals se'ls reconeix la categoria oficial que tinguin en el país a què pertanyin per a la designació del Tribunal que, si s'escau, els hagi de jutjar.

3r. Contra les persones que en campanya segueixin les Forces Armades.

4t. Contra qualsevol persona que les lleis o bans militars, havent estat declarat l'estat de setge, sotmetin a la jurisdicció militar.

Article 16. Els militars i altres persones enumerades als articles 13 i 14 s'han de sotmetre als tribunals de la jurisdicció ordinària i, si s'escau, de les autoritats civils competents en els procediments que se'ls segueixin en els casos següents:

1r. Els delictes que tinguin naturalesa comuna, comesos per militars, quan els fets no afectin el bon règim i servei de les Forces Armades. Així mateix, els que cometin en l'exercici d'una funció pròpia de destinació o càrrec civil o en ocasió d'aquests.

2n. Atemptat i desacatament a les autoritats no militars.

3r. Falsificació de moneda i bitllets de banc i la introducció, expedició i circulació d'aquests.

4t. Falsificació de firmes, segells, marques, efectes timbrats de l'Estat, documents d'identitat, passaports, salconduits, oficis, despatxos telegràfics i radiats i documents públics o oficials que no siguin dels usats o expedits pels caps, autoritats o dependències militars.

5è. Estupre, avortament i abandonament de família.

6è. Injúria i calúmnia que no constitueixin delictes militar.

7è. Infraccions de lleis de duanes, avituallament, transports, caça, pesca, contribucions i arbitris o rendes públiques, així com per delictes fiscal, delictes monetaris, llevat en cas que la infracció estigui castigada en aquest Codi o atribuïda especialment en la jurisdicció militar.

8è. Els comesos per mitjà de la impremta o altres mitjans de comunicació social que no constitueixin delictes militar ni falta greu de les quals es castiguen en aquest Codi.

9è. Els delictes comuns comesos durant la deserció, llevat que la jurisdicció militar sigui competent per una altra raó.

10. Els delictes comesos abans que el culpable pertanyi o presti servei en les Forces Armades amb la mateixa excepció indicada al paràgraf anterior.

11. Totes les infraccions que no estant incloses a l'article 6è es reservin expressament per les lleis al coneixement de la jurisdicció o tribunals ordinaris, sigui quina sigui la condició de la persona que la cometi. En tot cas, s'entén que la competència correspon a la jurisdicció ordinària per conèixer de les infraccions comunes o tipificades en aquest Codi, sempre que algun dels presumptes culpables sigui militar o paisà i per raó del càrrec que ocupi o de l'autoritat que exerceixi tinguin assenyalat fur personal del Tribunal Suprem, de conformitat amb la Llei orgànica del poder judicial o una altra norma legal especial.

12. Els delictes comuns que cometin els membres de la Guàrdia Civil o dels instituts militarment organitzats com les forces de seguretat o d'ordre públic, en els casos en què la llei per la qual es regeixin els atribueixin a la jurisdicció ordinària.

13. Quan el presumpte culpable estigui destacat en un país estranger com a membre d'unitats militars espanyoles d'ocupació, assistència internacional o d'una aliança concertada per Espanya, no són aplicables els preceptes establerts a l'article 7è que produeixin desafur per faltes, ni els d'aquest article per delictes amb una pena assenyalada no superior a la de sis anys de privació de llibertat.

Article 21. Quan persones subjectes a un fur diferent executin un sol fet definit com a delicte en aquest Codi i en el Codi penal, o sigui constitutiu de dos o més delictes que hagin de conèixer jurisdiccions diferents, és competent la jurisdicció ordinària, excepte en els supòsits delictius que afectin la seguretat de l'Estat o la disciplina militar; en aquest cas és competent la jurisdicció militar.

Article 46. Exerceixen la jurisdicció militar:

- 1r. El Consell Suprem de Justícia Militar.
- 2n. Les autoritats judicials militars.
- 3r. Els consells de guerra.
- 4t. Els jutges togats militars d'instrucció.

Article 52. Correspon a les autoritats judicials militars esmentades a l'article anterior:

1r. Ordenar la incoació de procediments judicials contra militars de totes classes i altres persones sotmeses a la seva jurisdicció quan no ho hagin manat les autoritats o caps facultats a aquest efecte.

2n. Nomenar jutges instructors i secretaris per a les causes o assignar la tramitació d'aquestes a qui resulti competent; confirmar o modificar els nomenaments fets en els quals altres autoritats o caps de la seva jurisdicció hagin previngut o ordenat, i designar també els defensors en els casos en què sigui procedent.

3r. Inspeccionar els procediments judicials; en qualsevol moment, pot reclamar els que jutgi convenient conèixer i es tramitin sota la seva autoritat.

4t. Decretar la nul·litat de les actuacions en els casos que correspongui i resoldre els recursos que s'interposin contra les ordres de processament i presó preventiva, així com aquells en què s'acordi l'embargament, sobreseïment definitiu i altres susceptibles d'apel·lació.

5è. Promoure i sostenir competències d'acord amb la llei.

6è. Decretar, revocar o confirmar els sobreseïments i la reobertura de les causes sobresegudes provisionalment sempre que apareguin mèrits per a això.

7è. Disposar la reunió de consells de guerra i fer, quan ho exigeixi la llei, el nomenament dels seus components.

8è. Resoldre sobre les incompatibilitats, exempcions, excuses i recusacions dels cridats a intervenir en els assumptes judicials.

9è. Aprovar les sentències o acordar el que sigui procedent en el tràmit esmentat, de les causes que s'expressen a continuació:

a) Les dictades en procediments decidits pels jutges togats militars d'instrucció.

b) Aquelles en què no s'hagi imposat la pena capital al reu, ni la pèrdua d'ocupació o separació del servei, com a principal, accessòria o com a efecte d'altres penes per delicte jutjat i condemnat per la jurisdicció militar.

c) Totes les que, dictades per un consell de guerra, no hagin estat objecte de recurs de cassació en justícia militar en temps i forma, encara que la condemna imposi penes de les incloses al paràgraf anterior.

10. Aprovar les sentències dels consells de guerra, sigui quina sigui la pena imposada, sempre que es tracti de delictes de traïció, espionatge, rebel·lió, sedició, negligència en acte de servei, abandonament d'aquest, covardia, insult a un superior, desobediència, segrest a mà armada, pirateria o s'hagin dictat en procediment sumaríssim, però

sempre que els fets constitutius de qualsevol dels delictes assenyalats o objecte de procediment sumaríssim hagin estat executats en temps de guerra o en territori declarat en estat de setge. L'exercici d'aquestes prerrogatives d'aprovació no dóna lloc que es pugui interposar un recurs de cassació ulterior davant la justícia militar.

11. Elevar al Consell Suprem les causes les sentències de les quals no els correspongui aprovar o no hagin obtingut la seva aprovació, o, si es tracta de sentències dictades per un consell de guerra, que s'hagi interposat contra aquestes un recurs de cassació en justícia militar.

12. Remetre al Consell Suprem un testimoni del resum elaborat pel jutge instructor de l'informe o acusació fiscal i de la defensa, sentència, escrits posteriors d'aquests si n'hi ha, un dictamen de l'auditor i decret subsegüent en les causes les decisions de les quals aprovin, i un testimoni també dels decrets que es dictin i dictàmens en què es fundin sobre els sobreseïments, inhibicions o resolucions que acordin.

13. Resoldre els procediments previs, així com els expedients judicials.

14. Portar l'execució de les sentències o resolucions fermes, aprovar els llicenciaments de penats i les declaracions de rebel·lia i intervenir en les remissions condicionals i llibertats condicionals d'acord amb les lleis.

15. Decretar el compliment dels exhorts.

16. Exercir la jurisdicció disciplinària d'acord amb el títol VIII d'aquest tractat, i deixar íntegra la que correspongui a la superioritat en els assumptes que s'hagin de portar al seu coneixement.

17. Aplicar les mesures legals de gràcia als condemnats per tribunals dependents de la seva jurisdicció o informar sobre les peticions d'indult que se'n dedueixin.

18. Realitzar les visites de presons en la forma i temps que correspongui.

19. Encomanar als seus subordinats les comissions i pràctiques de diligències que exigeixi l'Administració de justícia.

Article 61. Independentment de les auditories i on aquestes resideixin ha d'actuar el Ministeri Fiscal Juridicomilitar, que ha de promoure l'acció de la justícia, demanar l'aplicació de les lleis en totes les causes que se segueixin en la jurisdicció respectiva i exercir les altres funcions que li atribueix aquest Codi.

Article 84. El Consell Suprem de Justícia Militar exerceix:

1r. L'alta jurisdicció sobre les dels exèrcits de Terra, l'Armada i el de l'Aire, segons la competència que té assignada legalment.

2n. Les funcions consultives que les lleis o reglaments li assenyalin.

Té tractament impersonal.

Article 85. El Consell forma part orgànicament del Ministeri de Defensa i està integrat pel personal dels exèrcits que, reunint les condicions legalment establertes, designi el Departament esmentat.

Article 86. El Consell s'ha d'entendre directament amb els ministres de Defensa i de Justícia, el fiscal general de l'Estat i president del Tribunal Suprem en els assumptes que els concerneixin i és comú a la jurisdicció militar dels tres exèrcits el que disposa aquesta llei sobre l'organització del Consell esmentat.

Article 87. El Consell es compon d'un president, deu consellers militars, sis consellers togats i el fiscal tocat.

El president ha de ser capità general, tinent general o almirall en situació d'activitat, en tot cas.

Els consellers militars han de pertànyer: sis a l'Exèrcit de Terra, dos al de Mar i dos al d'Aire, amb categoria, almenys, de general de divisió o vicealmirall.

Els consellers togats han de ser: tres del cos jurídic militar, un del cos jurídic de l'Armada, un del cos jurídic de l'Aire, i un altre en rotació entre aquests dos últims cossos jurídics, tots de categoria assimilada a general de divisió i en situació d'actiu.

El fiscal és nomenat entre consellers o ministres togats en situació d'activitat.

És secretari del Consell un general de brigada o un contraalmirall, i aquest càrrec es proveeix entre els d'aquestes ocupacions dels tres exèrcits en situació d'activitat, d'acord amb el torn i pel termini que estableixi el Reglament del Consell.

Article 89. Amb dependència immediata del fiscal hi ha d'haver dos tinentes fiscals togats, que han de ser general auditor del cos jurídic militar, general auditor de l'Armada o general auditor del cos jurídic de l'Aire.

Article 101. Constituït en Sala de Justícia, el Consell reunit ha de conèixer de les causes que, sent de la competència del Consell Suprem, s'hagin format:

1r. Per delictes de traïció comesos per algun cap militar al capdavant de la força armada.

2n. Per fets d'armes.

3r. Per la rendició d'una plaça, fortalesa, aeròdrom, lloc militar, naus de l'Estat o força armada.

Ha de conèixer, a més, les causes instruïdes:

1r. Per delictes que cometin:

– Els capitans generals dels mateixos exèrcits, els tinentes generals i almiralls amb comandament, així com pels delictes militars o comuns comesos pels altres oficials generals o assimilats.

– Els presidents, consellers i fiscals que siguin o hagin estat del mateix Consell.

– El president de la Junta de Caps d'Estat Major, el cap de l'Estat Major de l'Exèrcit de Terra, de l'Armada o de l'Exèrcit de l'Aire.

2n. Pels delictes que cometin les autoritats militars que exerceixin jurisdicció durant l'exercici dels seus càrrecs.

3r. Per delictes que cometin els presidents i vocals dels consells de guerra d'oficials generals relatius a l'exercici de les seves funcions judicials.

Article 107. A l'apartat que deia "La Sala de Justícia també ha de conèixer en única instància", queda suprimida l'expressió "en única instància".

Article 123. Per al càrrec de fiscal togat ha de ser nomenat un conseller o ministre togat de qualsevol dels tres exèrcits i ha de pertànyer al Reial i Militar Orde de Sant Hermenegild.

Article 124. El fiscal ha de ser cap de la Fiscalia respectiva; ha de tenir les mateixes consideracions, tractament i honors que els consellers, ha de seure entre aquests quan assisteixi al Ple del Consell, i ocupar el lloc que li correspongui per antiguitat en l'ocupació.

Article 125. Quan el fiscal assisteixi a la vista d'alguna causa al Reunit o a la Sala de Justícia, ha d'ocupar un lloc a l'estrada de la drete del Tribunal.

Article 126. En els assumptes que s'hagin de veure en Ple s'ha de donar audiència al fiscal.

Article 127.

I. Correspon al fiscal del Consell:

1r. Demanar l'aplicació de les lleis en els assumptes en què estigui cridat a intervenir.

2n. Fer avinent al Consell els abusos i irregularitats que apreciï i consideri que aquell té competència per remeiar, sens perjudici de poder dirigir-se directament al Govern en un altre cas.

3r. Sotmetre al Consell les mocions que consideri convenients.

4t. Rebre directament del Govern les ordres i instruccions que aquest consideri oportunes per a la aplicació rigorosa de les lleis, la defensa dels interessos i drets de la nació, dels exèrcits i els poders del Rei, les quals han de fer avinent al Consell Suprem.

5è. Formular les propostes corresponents per al nomenament dels tinentes fiscals.

6è. Complir els altres deures que li imposin les lleis.

II. A més li correspon:

1r. Promoure l'acció de la justícia en la jurisdicció militar.

2n. Sostenir la integritat de la jurisdicció militar d'acord amb les lleis.

3r. Vigilar el compliment de les lleis, reglaments i ordenances i disposicions relatives a la justícia militar.

4t. Proposar les correccions disciplinàries en els casos que correspongui.

5è. Redactar, al principi de cada any judicial, una memòria dirigida a la Presidència del Govern i al ministre de Defensa en la qual exposi tot el que consideri pertinent en relació amb la justícia militar durant l'any anterior i indiqui les qüestions que s'hagin suscitat i les reformes que s'hi puguin introduir.

6è. Formar anualment l'estadística general de les causes criminals concluses per sentència ferma i dels sobreseïments i inhibicions que hagi acordat la jurisdicció militar.

7è. Sens perjudici de la plena integritat de les atribucions que correspon a les autoritats judicials militars, el fiscal togat també té facultats directives, inspectores i disciplinàries sobre tots els membres del Ministeri Fiscal Juridicomilitar, i a aquest efecte ha d'adreçar a cada Fiscalia les instruccions que consideri convenients perquè exerceixi millor la seva missió, les quals ha de traslladar a l'autoritat judicial respectiva, als únics efectes que en tinguï notícia, i les quals també ha de fer avinent al Consell.

III. El fiscal, per decisió del Govern, a sol·licitud del Consell Suprem o per pròpia iniciativa, pot designar un dels tinentes fiscals membres de la Fiscalia o un dels fiscals jurídics militars dels exèrcits, segons excaigui, perquè inspeccioni o intervingui, exercint les funcions fiscals en alguna causa o actuació determinada.

Del nomenament ha de donar compte al ministre de Defensa, al Consell i, si s'escau, a l'autoritat judicial a la qual correspongui conèixer del procediment.

Article 136. El jutge togat militar d'instrucció és l'encarregat de la formació de les actuacions judicials:

I. És competent per instruir les causes que se segueixin per delictes en què correspongui tenir-ne coneixement a la jurisdicció militar el jutge togat militar d'instrucció que, amb caràcter permanent, es constitueix en la capçalera de cada circumscripció jurisdiccional i en les places que, per la seva importància o densitat de guarnició, es consideri necessari, i se'ls assigna reglamentàriament el seu terme territorial.

Els jutges togats militars d'instrucció també instrueixen els expedients judicials en què es persegueixin faltes comeses per paisans i els procediments previs quan així ho acordi l'autoritat judicial, de conformitat amb les seves facultats, en consideració a la naturalesa i circumstàncies dels fets que s'hi depurin.

II. Els jutjats togats militars d'instrucció han de ser ocupats per un capità o comandant auditor del cos jurídic

respectiu, i excepcionalment de l'ocupació de tinent coronel o coronel auditor, nomenats en forma reglamentària i amb la conformitat prèvia del ministre de Defensa.

III. Els jutges togats militars d'instrucció han d'incoar els procediments d'ofici, a instància del Ministeri Fiscal Juridicomilitar, i per ordre d'autoritat judicial competent i, si s'escau, n'han de donar compte immediatament a l'autoritat judicial de qui depenguin, dins les vint-i-quatre hores de l'inici o recepció d'actuacions, sens perjudici de practicar les diligències o resolucions d'urgència reconeguda.

Article 137. Les autoritats o caps militars que donin l'ordre de procedir d'acord amb l'article 58 d'aquest Codi poden designar un jutge eventual que instrueixi les primeres diligències, que sempre recau en un general, cap o oficial que depengui de l'autoritat o cap que ho faci, seguint l'ordre de preferències establert a l'article 152 d'aquest Codi. El jutge instructor depèn de l'autoritat judicial.

Article 140. Quan el nomenament de jutge eventual no hagi estat fet per l'autoritat judicial, l'autoritat o cap que l'hagi designat ha de fer avinent immediatament a aquesta perquè ho confirmi o disposi la remissió de les actuacions al jutge tocat competent.

Article 141. Quan la importància de la causa ho requereixi, l'autoritat judicial pot designar per instruir el procés, en qualsevol moment d'aquest, un jutge tocat militar o un cap o oficial del cos jurídic militar dels dependents de la seva autoritat i que prestin el seu servei en auditoria.

Article 154. Els detinguts o processats poden nomenar en tot cas, per a l'exercici del seu dret de defensa, un advocat en exercici dins la circumscripció jurisdiccional en què s'hagi de veure i resoldre la causa o la de la seu del jutjat instructor i també oficials de les armes, cossos i instituts de qualsevol dels exèrcits amb destinació al mateix territori jurisdiccional, i poden ser assistits d'ambdues classes de defensa per a l'informe oral davant el Tribunal en cas que algun dels delictes de processament sigui militar i s'assenyali en la petició fiscal una pena superior a sis anys de privació de llibertat.

Així mateix poden sol·licitar que se'ls designi un defensor d'ofici, lletrat o militar i tenir els drets que estableixen els articles 17,2, 17,3 i 24,2 de la Constitució.

Si no usen el dret establert en el paràgraf precedent se'ls ha de nomenar d'ofici un defensor lletrat entre els que estiguin en exercici en el col·legi corresponent.

En les places o unitats assetjades o bloquejades, en els vaixells que estiguin navegant solts i en els exèrcits en campanya, quan no es puguin paralitzar les actuacions, el processat ha de designar un cap o oficial. Si no ho fa se li ha de nomenar d'ofici.

Article 155. Per a la designació d'un defensor militar, llevat de l'excepció prevista en l'últim paràgraf de l'article anterior, s'han d'observar les regles següents:

1r. Les persones que hagin de ser jutjades pel Consell Suprem de Justícia Militar el poden elegir entre els generals, caps i oficials i els seus assimilats residents a Madrid, o ratificar el nomenament de qui hagi assumit la defensa davant el Consell de Guerra, sempre que resideixi a la península.

2n. Les que hagin de ser jutjades pel Consell de Guerra d'oficials generals el poden elegir entre els generals, caps i oficials i els seus assimilats, residents a la localitat en què se segueixi la causa, o dependents de l'autoritat judicial respectiva.

3r. Les que hagin de ser jutjades pel Consell de Guerra ordinari l'han d'elegir entre els caps o oficials i els seus assimilats residents al lloc on s'instrueixi o s'hagi de resoldre la causa.

Article 156. El processat llicenciat en Dret es pot defensar ell mateix, si així convé al seu interès.

Article 157. Si dos dels advocats successivament elegits pel processat es neguen a acceptar la defensa o són retirats d'aquesta, se'l proveeix d'ofici i se'l requereix a aquest efecte perquè manifesti si desitja que se li designi de la classe d'advocat o militar. En cas de no utilitzar aquest dret en el mateix acte, se li nomena defensor d'ofici el lletrat d'ofici adscrit al Col·legi d'Advocats corresponent.

El càrrec de defensor, llevat de causes d'incompatibilitat, exempció o excusa, és obligatori per als militars designats d'ofici o entre els inclosos a les llistes reglamentàries.

Article 164. Estan exempts i no poden ser nomenats defensors:

- 1r. Els ministres.
- 2n. Els consellers d'Estat.
- 3r. Els consellers i altres funcionaris que prestin servei en el Suprem de justícia militar.
- 4t. Les autoritats militars.
- 5è. Els subsecretaris, secretaris generals i directors generals.
- 6è. Els ajudants i oficials a les ordres del cap de l'Estat.
- 7t. Els oficials dels cossos juridicomilitars que tinguin destinació activa.
- 8è. Els oficials del clericat castrense.
- 9è. Els que tinguin parentiu de consanguinitat dins el quart grau civil, o segon d'afinitat, amb qualsevol de les persones esmentades a l'article 158, cridades a intervenir en la causa, o els que hagin dut a terme funcions d'un altre ordre el mateix procediment.
10. Els generals, caps i oficials en situació de reserva que no tinguin la seva residència en la plaça en què s'instrueixi la causa.

Article 165. Es poden excusar del càrrec de defensors, si són nomenats:

- 1r. Els capitans generals, quan el procés no tingui la mateixa jerarquia militar.
- 2n. Els diputats i senadors.
- 3r. Els que tinguin comandament de cos o vaixell.
- 4t. El personal dels cossos auxiliars i el de la Guàrdia Civil i cossos similars quan no hi pertanyi el processat, llevat que l'Exèrcit estigui en campanya o en territori en estat de guerra.
- 5è. Els generals, caps i oficials amb destinació a les oficines centrals dels exèrcits, quant a les causes de consell de guerra ordinari.
- 6è. Els generals, caps i oficials en situació de supernumeraris o reemplaçament per ferit.
- 7è. Els empleats en comissions actives del servei i qualsevol altres en els quals concorrin raons atendes, que l'autoritat judicial aprecii escoltant l'auditor.

Article 171. Les autoritats militars que exerceixin jurisdicció poden imposar en via disciplinària les correccions següents:

Als pèrits, testimonis i altres persones estranyes a l'Exèrcit que intervinguin en el procediment:

- Advertiment.
- Amonestació.
- Privació total o parcial d'honoraris o indemnitzacions.
- Multa de 10.000 a 50.000 pessetes.

Als advocats defensors:

- Advertiment.
- Amonestació.
- Multa de 10.000 a 50.000 pessetes.

Suspensió en l'exercici de l'advocacia davant els tribunals militars de la seva jurisdicció fins a dos mesos.

Als presidents i vocals dels consells de guerra, jutges, instructors, fiscals, individus del cos juridicomilitar que no exerceixin funcions d'auditor, secretaris de causes i defensors militars:

Advertiment.
Reprensió.
Arrest fins a dos mesos.

El fiscal togat del Consell Suprem pot imposar les mateixes correccions als individus del Ministeri Fiscal que li estiguin subordinats.

Article 172. Les correccions que en via disciplinària pot imposar el Consell Suprem de Justícia Militar són les següents:

Als testimonis, pèrits i altres persones estranyes a l'exèrcit que hagin intervingut en el procediment:

Advertiment.
Amonestació.
Privació total o parcial d'honoraris o indemnitzacions.
Multa de 10.000 a 50.000 pessetes.

Als advocats defensors:

Advertència.
Amonestació.
Multa de 10.000 a 50.000 pessetes.

Suspensió en l'exercici de l'advocacia als tribunals militars fins a sis mesos.

Als presidents i vocals dels consells de guerra, jutges instructors, fiscals, secretaris de causes, defensors militars i individus dels cossos jurídics militars:

Advertiment.
Reprensió.
Arrest fins a dos mesos.

Les autoritats que exerceixin la jurisdicció militar no poden ser corregides directament en via disciplinària i el Consell Suprem s'ha de limitar a informar el Govern sobre les faltes que hagin comès i les correccions que estimi pertinents.

Article 185. Estan exempts de responsabilitat criminal:

1r. Qui obri totalment privat de raó per alienació mental o per qualsevol altra causa morbosa i no provocada.

Quan l'alienat hagi comès un fet que la llei sancioni com a delicte, el Tribunal ha de decretar-ne l'internament en un dels hospitals destinats als malalts d'aquella classe del qual no pot sortir sense l'autorització prèvia del mateix Tribunal.

2n. El menor de setze anys.

3r. El sordmut de naixement o des de la infància que manqui en absolut d'instrucció i no hagi obrat amb discerniment.

4t. Qui obra en defensa de la seva persona, honor o drets, sempre que hi concorrin les circumstàncies següents:

Primera.—Agressió il·legítima.

En cas de defensa dels béns, es reputa agressió il·legítima l'atac a aquests que constitueixi delicte i els posi en perill greu, deteriorament o pèrdua imminents.

En cas de defensa del domicili o de les seves dependències es reputa agressió il·legítima l'entrada indeguda en aquella o aquestes durant la nit o quan radiquin en un lloc solitari.

Segona.—Necessitat racional del mitjà utilitzat per impedir-la o repel·lir-la.

Tercera.—Falta de provocació suficient per part de qui es defensa.

5r. Qui obra en defensa de la persona, honor o drets del seu cònjuge, els seus ascendents o germans legítims, naturals o adoptius, dels seus afins en els mateixos graus i els seus consanguinis fins al quart civil, sempre que hi concorrin la primera i segona circumstàncies prescrites en el número anterior, i aquella en què, en cas d'haver precedit provocació de part de l'escomès, el defensor no hi hagi tingut participació.

6è. Qui obra en la defensa de la persona d'un estrany, sempre que hi concorrin la primera i segona circumstàncies prescrites al número 4t i aquella en què el defensor no sigui impulsat per venjança, ressentiment o un altre motiu il·legítim.

7è. Qui, impulsat per un estat de necessitat, per evitar un mal propi o aliè, lesiona un bé jurídic d'una altra persona o infringeix un deure, sempre que hi concorrin els requisits següents:

Primer.—Que el mal causat no sigui més gran que el que es tracti d'evitar.

Segon.—Que la situació de necessitat no hagi estat provocada intencionadament pel subjecte.

Tercer.—Que el necessitat no tingui, per ofici o càrrec, obligació de sacrificar-se.

8è. Qui en ocasió d'executar un acte lícit amb la deguda diligència causa un mal per mer accident, sense culpa ni intenció de causar-lo.

9è. Qui obra o deixa d'obrar violentat per una força irresistible.

10. Qui obra impulsat per una por insuperable d'un mal igual o més gran. En els delictes penats i faltes corregides en aquest Codi comesos per militars, no s'estima aquesta circumstància.

En els delictes de traïció, espionatge, rebel·lió i sedició militars, no s'aprecia aquesta circumstància, sigui quina sigui la condició de la persona responsable.

11. Qui obra en compliment d'un deure o en l'exercici legítim d'un dret, ofici o càrrec.

12. Qui obra en virtut d'obediència deguda. Es considera que no hi ha obediència deguda quan les ordres comportin l'execució d'actes que manifestament siguin contraris a les lleis i usos de la guerra o constitueixin delicte, en particular contra la Constitució.

Article 186. Es poden estimar com a circumstàncies atenuants:

1a. Les expressades a l'article anterior quan només s'hi doni algun dels requisits necessaris per eximir de responsabilitat en els casos respectius.

2a. La d'haver precedit immediatament una provocació o amenaça adequada de part de l'ofès.

3a. La d'haver executat el fet en vindicació pròxima d'una ofensa greu, causada a l'autor del delicte, al seu cònjuge, als seus ascendents, descendents, germans legítims, naturals o adoptius o afins en els mateixos graus.

4a. La d'obrar per estímuls tan poderosos que hagin produït arravatament o obcecació naturalment.

5a. La de no haver llegit als individus de tropa o marineria les disposicions d'aquest Codi amb anterioritat a la comissió del delicte. Aquest atenuant es pot estimar únicament en els delictes imputables al personal esmentat per raó exclusiva de la seva condició militar.

6a. La d'haver procedit per impuls de penediment espontani, a reparar o disminuir els efectes del delicte, a donar satisfacció a l'ofès o a confessar a les autoritats la infracció abans de conèixer el culpable l'obertura del procediment judicial.

7a. La d'obrar per motius morals, altruistes o patriòtics d'importància notòria.

8a. Qualsevol altra circumstància que els tribunals estimin procedent d'acord amb el seu prudent arbitri.

L'embriaguesa mai no és un atenuant per als militars.

Article 187. Es poden apreciar com a circumstàncies agreujants:

1a. Executar el fet amb traïdoria.

Hi ha traïdoria quan el culpable ataca la seva víctima utilitzant mitjans, maneres o formes en l'execució que tendeixin directament i especialment a assegurar-la sense risc per a la seva persona, que procedeixi de la defensa que pugui fer l'ofès.

2a. Cometre el delictes mitjançant un preu, recompensa o promesa.

3a. Executar-lo per mitjà d'una inundació, incendi, verí, explosió, varada de vaixell o avaria causada a propòsit en aquest o en una aeronau en vol, descarrilament o per qualsevol artifici susceptible de produir grans estralls.

4a. Augmentar deliberadament el dany del delictes causant mals innecessaris en l'execució.

5a. Obrar amb premeditació coneguda.

6a. Emprar l'astúcia, frau o disfressa.

7a. Abusar de superioritat o emprar mitjans que debilitin la defensa.

8a. Obrar amb abús de confiança.

9a. Prevaler-se del caràcter públic que tingui el culpable.

10. Cometre el delictes en ocasió d'un incendi, naufragi o una altra calamitat o desgràcia.

11. Executar-lo de nit, en un despoblat o per dues persones o més.

12. Haver estat castigat el culpable anteriorment per un delictes al qual la llei assenyali una pena igual o superior o per dos o més delictes als quals aquella assenyali una pena més gran.

13. Cometre el delictes en un lloc sagrat, a les seus del Congrés dels Diputats i del Senat o on l'autoritat pública estigui exercint les seves funcions.

Aquesta circumstància no es pot estimar quan sigui inherent a l'existència del delictes.

14. Executar el fet amb ofensa o menyspreu del respecte que per la seva dignitat, edat o sexe mereixi l'ofès, o en el seu domicili quan no hagi provocat el succés.

15. Ser reincident. Hi ha reincidència quan en cometre el delictes el culpable estigui condemnat executòriament per un altre inclòs en el mateix títol.

Article 189. Són circumstàncies que poden atenuar la responsabilitat de manera especial:

1a. La de ser el culpable menor de divuit anys.

2a. La de realitzar-se el fet sense que hi concorrin tots els requisits exigits per eximir de responsabilitat criminal en els respectius casos de què tracta l'article 185, sempre que hi hagi la major part d'aquests.

3a. La d'haver estat objecte el culpable immediatament d'abús d'autoritat o de facultats en relació directa amb el fet delictiu.

Article 190. És circumstància que pot agreujar la responsabilitat de manera especial la de ser delinqüent habitual.

És considerat com a tal qui de manera contínua i reiterada hagi comès actes delictius i hagi estat condemnat per aquests.

Article 194. Han de ser jutjats amb subjecció a les regles d'aquest Codi i castigats amb la pena que tinguin assenyalada en el Penal ordinari, imposada en el seu grau màxim o amb el grau mínim o mitjà de la immediata

superior, els delictes comesos per militars, amb les circumstàncies que a continuació s'expressen i no previstos especialment en aquesta Llei:

1r. L'assassinat, homicidi i lesions executades en un acte de servei o en ocasió d'aquest o en una caserna, campament, vaixell, aeronau, fortalesa o un altre edifici qualsevol o establiment dels exèrcits, a casa d'un oficial o en la que el culpable estigui allotjat, si la víctima és l'amo o algú de la seva família o servei.

2n. El robatori, furt, estafa, apropiació indeguda, amenaça amb exigència d'una quantitat o imposant una altra condició, incendi i danys comesos en les mateixes circumstàncies o llocs i en cas d'un vitualler o proveïdor dels exèrcits, si aquell fos el perjudicat.

3r. La violació d'una dona abusant de l'avantatge o ocasió que proporcionin els actes de servei.

4t. La malversació de cabals o efectes dels exèrcits, falsificació o infidelitat en la custòdia dels documents d'aquests, frau a l'Estat per raó del càrrec o comissió de subministraments, contractes, ajustaments o liquidació d'efectes o havers.

La falsificació de documents militars s'entén equiparada a la de documents públics.

5è. L'acusació o denúncia falsa, el fals testimoni, la prevaricació i el suborn comesos en un procediment militar.

Per a l'aplicació d'aquest article, els graus de la pena immediatament superior es formen segons les regles incloses en el Codi penal comú.

Article 197. Es reputen autors dels delictes comesos per mitjà de la impremta, enregistrament o un altre mitjà de publicació o difusió, en primer lloc, els que ho siguin de l'original o estampa publicats i els de les manifestacions, conceptes o idees difosos amb el seu consentiment tàcit o exprés.

Subsidiàriament són responsables d'aquests delictes:

1r. Els directors de la publicació o de l'empresa difusora.

2n. Els editors de l'imprès.

3r. Els caps de l'establiment en què s'hagi imprès, enregistrat o publicat per qualsevol altre mitjà l'escrit o estampa criminal i els operaris que amb coneixement del seu caràcter delictuós cooperin directament en la publicació.

Són, a més, responsables dels delictes comesos per mitjà de la impremta els reproductors o difusors de l'imprès o publicació criminal.

Article 209. Les penes que els tribunals militars poden imposar com a principals pels delictes inclosos en aquesta Llei són de dues classes: unes militars i altres comunes.

Les militars són, per ordre de gravetat:

Mort.

Reclusió militar.

Pèrdua d'ocupació.

Presó militar des de tres anys i un dia.

Separació del servei.

Presó militar fins a tres anys.

Les penes comunes són, per ordre de gravetat:

Mort.

Reclusió.

Presó des de tres anys i un dia.

Presó fins a tres anys.

Inhabilitació.

De conformitat amb el que estableixen l'article 15 de la Constitució i el Reial decret llei 45/1978, de 21 de desembre, la pena de mort només es pot imposar en temps de guerra.

Article 218. La pena de mort comporta la degradació militar en els casos en què la Llei així ho disposi expressament.

Quan no s'executi perquè el reu ha estat indultat, comporta la pèrdua d'ocupació per als oficials i suboficials i l'expulsió de les files de l'exèrcit amb la pèrdua de tots els drets adquirits en aquest per als que no tinguin la qualitat indicada, excepte els passius que els pugui correspondre en relació amb els seus anys de servei.

Les mateixes accessorïes comporten les penes de reclusió sigui quina sigui la seva extensió.

Article 223. La pena de pèrdua d'ocupació produeix la baixa definitiva en els exèrcits, amb la privació dels graus, sous, honors i drets militars que corresponguin al penat, així com la incapacitat per obtenir-los d'ara endavant, excepte els drets passius que li puguin correspondre pels seus anys de servei.

La pena de separació del servei, imposada com a principal o com a accessòria, també produeix la baixa en l'Exèrcit respectiu, amb la pèrdua dels drets adquirits en aquest, excepte els passius que li puguin correspondre per raó dels seus anys de servei.

En els dos supòsits, els condemnats queden subjectes a la Llei general del servei militar en el que els pugui ser aplicable.

Article 224. Les esposes, filles i mares viudes dels condemnats a les penes de pèrdua d'ocupació i separació del servei, mentre aquests estiguin presos com a conseqüència del compliment de la condemna, sense que el condemnat hagi perfet el dret a haver passiu, si no tenen mitjans de fortuna, han de percebre les pensions assenyalades en la legislació vigent sobre drets passius per al cas de mort dels causants.

Article 231. Les penes de la Llei comuna imposades a oficials i suboficials produeixen els efectes següents:

Les de reclusió major, reclusió menor i presidi major: la pèrdua d'ocupació.

Les de presó major, presó menor per més de tres anys i presidi menor en qualsevol extensió, estranyament, confinament o inhabilitació absoluta i especial: la separació del servei.

Les de presó menor per menys de tres anys i arrest major, en les quals s'hagi atorgat el benefici de remissió condicional: suspensió de l'ocupació militar.

Les de desterrament: pèrdua de temps de servei pel que duri aquella.

Les penes anteriors produeixen, a més dels efectes militars assenyalats, els consignats per a cada una d'aquestes en la Llei comuna.

Article 245. Es confereix a les autoritats judicials militars la facultat d'atorgar motivadament per si mateixes o d'aplicar per ministeri de la Llei als reus penats per aquestes en sentències dictades en la seva circumscripció jurisdiccional d'acord amb el que disposen les lleis comunes, la condemna condicional que deixa en suspens l'execució de la pena imposada.

També es pot aplicar la suspensió de condemna per delictes inclosos en aquest Codi o en qualsevol altra Llei penal militar als penats que no pertanyin als exèrcits ni hi estiguin agregats.

L'aplicació s'ha de portar a terme en els casos i amb els requisits establerts al Codi penal, però sense cap altre recurs que els autoritzats en l'article 906.

Article 256. Per als efectes d'aquest Codi es considera:

1r. Que són actes del servei tots els que tinguin relació amb els deures que imposa al militar la seva permanència en els exèrcits de Terra, Mar o Aire.

2n. Que són actes del servei d'armes tots els actes militars que reclamen en la seva execució l'ús, utilització o maneig d'aquestes, d'acord amb les disposicions generals que regeixin i a les ordres particulars que dictin els caps si s'escau.

Per als efectes penals es reputen també com a tals serveis d'armes, encara que aquestes no les empunyin els militars:

a) L'execució de qualsevol maniobra o feina marítima o d'aeronau, l'objecte conegut de la qual sigui preparar o realitzar algun dels serveis expressats al paràgraf anterior.

b) El de transmetre, rebre i acomplir una ordre relativa al servei d'armes.

c) Qualsevol acció preparatòria d'armar-se o municióvar-se individualment, quan la tropa o marineria estigui reunida o cridada per formar o per ocupar els seus llocs al servei que els correspongui.

d) Tots els actes preliminars o posteriors al mateix servei d'armes que es relacionin amb aquest o n'afectin l'execució.

3r. Que les forces terrestres, navals o àrees estiguin davant de l'enemic, quan aquest es trobi notòriament i constituint una força armada, en el territori, mar o aire declarat en estat de guerra o en operacions de campanya, a una distància que faci possible el combat de manera immediata.

Les forces antiaèries dels tres exèrcits també es consideren al capdavant de l'enemic mentre estiguin en situació d'alerta. Les forces navals ho estan, a més, sempre que estiguin duent a terme alguna missió de guerra.

4t. Que s'està al capdavant de rebels o sediciosos sempre que a la vista de la localitat, campament, vaixell o posició en què es trobi hi hagi qualsevol grup o força armada en actitud rebel o sediciosa encara que no hagi precedit una declaració formal de l'estat de guerra.

5è. Que les unitats dels exèrcits de Terra, Mar i Aire es trobin en campanya quan resideixin o operin en zones terrestres, marítimes o aèries declarades en estat de guerra, encara que no aparegui ostensiblement cap enemic armat, així com sempre que per precaució o una altra raó d'estat les autoritats militars ordenin que les forces practiquin el servei de campanya.

6è. a) Que són autoritats militars els qui, per raó del seu càrrec o destinació militar, exerceixin un comandament superior o tinguin jurisdicció o atribucions governatives o administratives en el lloc o unitat de la seva destinació, encara que funcionin amb dependència d'altres autoritats militars principals.

b) En tot cas, també ho són els que en formin part com a presidents, consellers o vocals d'organismes o tribunals de justícia militar, els auditors, jutges i fiscals en l'exercici de les seves funcions o en ocasió d'aquestes, així com els coronels o capitans de vaixell, generals o almiralls, caps d'unitats i organismes administratius militars, a més del ministre de Defensa, el vicepresident del Govern relacionat amb la defensa nacional, si n'hi ha; el president del Govern i el cap de l'Estat en l'exercici de les atribucions constitucionals o legals inherents a les seves funcions prerrogatives o altres de comandament militar.

c) En temps de guerra o preveient-se oficialment per a aquesta, són considerats així mateix com a autoritats militars els caps d'unitats que operin separatament en l'espai on arribi la seva acció militar i els oficials destacats per a algun servei dins la localitat o zona en què l'hagin de prestar, si en aquests no hi ha una autoritat militar constituïda.

d) També són considerats com a autoritats, estant fora del territori nacional i de les seves aigües o espais jurisdiccional:

1. Els comandants de divisió, grups de vaixells o aeronaus, combois, vaixells o avions de guerra solts i columnes en les aigües, espai o territori on arribi la seva acció militar.

2. Els oficials de qualsevol classe destacats per a algun servei dins les aigües o llocs en què l'hagin de prestar, sempre que allà no hi hagi autoritat militar constituïda i pel que fa a la missió militar que se'ls hagi encomanat.

Article 258. És castigat amb la pena de mort, amb la degradació prèvia si s'escau, l'espanyol inclòs en algun dels números següents:

1. Que abandoni les seves banderes i entri a formar part de l'exèrcit enemic.

2. Que s'alci en armes per desmembrar alguna part del territori nacional.

Els individus de tropa o marineria, els seus assimilats i els no militars que no siguin caps o promotors de l'aixecament han de patir la pena de trenta anys de reclusió a mort.

3. Que faciliti a l'enemic l'entrada en el territori espanyol, la presa o destrucció d'una plaça forta, lloc militar, port de guerra, arsenal, base aèria, aeroport o aeròdrom, vaixell o aeronau de l'Estat, fàbrica o magatzem de material de guerra o un altre establiment militar.

4. Que es lliuri a l'enemic, amb el propòsit d'afavorir-lo, la plaça, establiment militar, lloc, vaixell, aeronau o força a les seves ordres o de la seva destinació, siguin quines siguin les conseqüències que tinguin el fet per a les operacions de la guerra.

5. Que en la plaça assetjada o bloquejada o en operacions de campanya exerceixi coacció greu, promogui algun complot o sedueixi alguna força per obligar qui mana a rendir-se, capitular o retirar-se. Els individus de la classe de tropa o marineria, els seus assimilats i les persones no militars que no siguin caps o promotors han de patir la pena de dotze anys i un dia a trenta de reclusió.

6. Que per afavorir l'enemic li lliuri la bandera, armes, vehicles, queviures, municions i recursos o mitjans ofensius i defensius d'importància.

7. Que directament o indirectament mantingui relacions amb l'enemic sobre les operacions de la guerra.

8. Que sedueixi una tropa espanyola o que estigui al servei d'Espanya perquè es passi a les files enemigues o deserti de les seves banderes en temps de guerra o en operacions de campanya.

9. Que recluti en territori espanyol o del seu protectorat gent per fer la guerra a la pàtria sota la bandera d'una potència enemiga.

10. Que arriï o mani arriar en un vaixell nacional la bandera d'Espanya en ocasió d'un combat sense l'ordre del cap.

11. Que impedeixi de qualsevol manera el combat o l'auxili de forces nacionals o aliades.

Article 262. L'espanyol que en temps de pau lliuri o comuniqui a un altre plànols, dissenys o documents legalment qualificats com a secret, relatius a la defensa nacional, sempre que hi hagi una possibilitat de perjudici per a la pàtria, és castigat amb la pena de reclusió. En temps de guerra es pot aplicar la pena de mort.

Article 286. Són reus del delictes de rebel·lió militar els que s'alcin en armes contra l'ordenament constitucional, el cap de l'Estat, el seu Govern o institucions fonamentals de la nació, sempre que ho verifiquin concurrentment alguna de les circumstàncies següents:

1r. Que estiguin manats per militars o que el moviment l'iniciïn, sostinguin o auxiliïn forces dels exèrcits.

2n. Que formin un grup militarment organitzat i compost de deu o més individus i estiguin armats amb armes de guerra.

3r. Que formin un grup en un nombre menor de deu si en un territori diferent de la nació hi ha altres grups o forces organitzades en la forma que s'assenyala a l'apartat anterior, així com en qualsevol cas que s'utilitzin aeronaus o vaixells de guerra o carros de combat o es produeixi l'assalt d'un polvorí, parc d'artilleria, arsenal militar o magatzem d'armes de guerra, i s'apoderin d'aquestes.

4t. Que hostilitzin les forces dels exèrcits.

5è. També es consideren reus del delictes de rebel·lió militar els que es declarin així en lleis especials o en els bans de les autoritats militars.

Article 312. Als efectes d'aquest Codi es reputen força armada els individus que en acte de servei d'armes, o en ocasió d'aquest i vestint l'uniforme reglamentari, prestin serveis propis de les Forces Armades, encara que ho verifiquin per mandat o en auxili de l'autoritat civil, judicial o administrativa.

Així mateix es reputa força armada:

1r. El comandant i dotació d'un vaixell de guerra en navegació dins les aigües jurisdiccionals espanyoles i, a més, en alta mar respecte dels vaixells mercants de bandera espanyola i la seva tripulació i passatge.

2n. El comandant i dotació d'una aeronau militar en vol en l'espai aeri de sobirania espanyola, a més dels espais aeris no estatals respecte de la tripulació i passatge de les aeronaus privades o comercials de matrícula espanyola.

3r. Els membres dels cossos i institucions militarment organitzades, quan així ho disposin les seves lleis orgàniques o altres lleis especials.

Article 314. El militar que atempti contra autoritats militars amb motiu de l'exercici de les seves funcions, encara que n'hagi cessat, incorre en la pena de trenta anys de reclusió a mort si, a conseqüència del fet, resulta mort o lesió que incapaciti aquelles per a l'exercici de la seva missió per més de trenta dies o requereixi assistència facultativa pel mateix temps i amb la pena de reclusió en els altres casos.

Article 316. Incorren en la pena de presó fins a sis anys els que per qualsevol mitjà ultratgin la bandera nacional o estandard en llocs o edificis militars, així com quan siguin portades per unitats militars o en parades, desfílades o formacions d'aquest caràcter o el fet es produeixi en les mateixes circumstàncies o llocs contra les forces o l'himne nacional. Amb la pena de presó fins a tres anys es castiguen les ofenses als emblemes o insígnies militars en les mateixes circumstàncies o ocasió.

Article 317. Incorren en la pena de presó fins a sis anys els que de paraula, per escrit o per qualsevol mitjà de publicitat injuriïn els exèrcits o institucions, armes, classes o cossos determinats d'aquests, sempre que el culpable sigui militar o el fet es produeixi davant un comandament en presència de les seves tropes o en aquarterament, recinte o lloc militar.

Article 328. Fora dels casos inclosos a l'article anterior, el militar que desobedeixi les ordres dels seus superiors relatives al servei d'armes, mariner o aeronàutic, incorre en la pena de sis anys de presó militar a vint de reclusió militar.

Si no es tracta d'ordres relatives al servei d'armes, de marineria o aeronàutic, incorre en la pena de sis mesos i un dia a sis anys de presó militar.

Les conductes esmentades no es consideren delictives quan les ordres comportin l'execució d'actes que manifestament siguin contraris a les lleis i usos de la guerra o constitueixin un delictes, en particular contra la Constitució.

Article 405. Qui estant encarregat de subministrar als exèrcits queviures, municions o altres efectes o ele-

ments, deixi de fer-ho maliciosament o els hi lliuri adulterats o nocius, ha de ser castigat amb la pena de presó si és en temps de guerra o en estat de setge.

Article 415. Les faltes greus es castiguen amb les correccions següents:

Per als oficials i suboficials: arrest militar de dos mesos i un dia a sis mesos.

Per als individus de les classes de tropa i marineria: destinació a un cos de disciplina d'un a dos anys, sense que pugui excedir en cap cas el temps pel que hagin de servir a files.

Arrest militar de dos mesos i un dia a sis mesos.

Per als paisans, en el supòsit d'estat de setge: arrest major de dos mesos i un dia a sis mesos.

Per a la imposició d'aquests correctius s'observen per analogia les prescripcions que estableix l'article 192, i es tenen en compte, a més, l'estat d'execució de les faltes i la participació que hagin tingut els infractors en aquestes.

Article 416. Les faltes lleus les castiguen directament els caps respectius amb les correccions següents:

Per als oficials i suboficials: arrest a casa seva, vaixell, banderes, caserna o dependència de destinació, fins a catorze dies, i en un castell o un altre establiment militar, des de quinze dies fins a dos mesos.

Repreusió.

Per als individus de les classes de tropa i marineria: arrest fins a dos mesos. Deposició d'ocupació. Recàrrec en actes del servei mecànic.

En el supòsit d'estat de setge i quan la responsabilitat per aquestes faltes arribi a persones no militars, se les sanciona amb arrest menor.

Article 424. Les correccions establertes als articles 419, 420, 421 i 422 poden ser modificades pel coronel o cap principal de les forces o unitats del seu comandament, en el sentit d'anul·lar-les, reduir-les o augmentar-les, sense que en aquest últim cas puguin excedir les seves facultats de les que li confereix l'article 418 i tenint sempre com a norma la justícia més estricta.

De les resolucions que adopti ha d'informar per conducte reglamentari el cap, oficial o suboficial que hagi imposat el correctiu.

Article 437. És castigat amb arrest el militar que incorri en alguna de les faltes següents:

1r. No acomplir les ordres relatives al servei, sempre que el fet no constitueixi un delictes o falta lleu.

2n. Deixar de complir els seus deures militars sense incorrer en el delictes assenyalat al número 2n de l'article 391.

3r. Posar la mà a les armes per ofendre un altre trobant-se en una caserna, campament, vaixell, aeronau o en un altre lloc qualsevol en què es trobin forces reunides.

4t. Acudir a la premsa o a altres mitjans de difusió anàloga, per primera vegada, sobre assumptes del servei propis de l'implicat o pendents de petició o recurs a favor de la seva pretensió o sobre aspectes concrets que puguin afectar la protecció deguda de la seguretat nacional o s'utilitzin dades només conegudes per raó de la destinació o càrrec a les Forces Armades o s'exposi conculcant una prohibició expressa del Ministeri de Defensa, encara que el tema debatut o tractat no afecti els interessos anteriors. S'entenen inclosos en aquest paràgraf:

a) Els escrits contraris a la disciplina o al respecte a la Constitució, al cap de l'Estat, al Govern, al ministre de Defensa i a les autoritats militars superiors jeràrquics quan no constitueixin una responsabilitat més greu.

Les reclamacions per mitjà de la impremta i un altre mitjà de difusió o publicitat i totes les manifestacions que violin un deure de secret sense incorrer en una responsabilitat més greu.

b) Les discussions que suscitin antagonisme entre els diferents cossos o instituts dels exèrcits.

c) La murmuració sobre el cap de l'Estat, el Govern, el ministre de Defensa i les altres autoritats que assumixin un comandament militar superior.

d) Incórrer en una segona falta de les que preveu l'article 433, paràgraf segon.

5è. Fer ús d'un passaport, llicència o de qualsevol altre document militar legítim expedit a favor d'una altra persona.

6è. Fer ús d'insígnies, condecoracions o altres distintius militars o civils sense estar autoritzat.

7è. Trencar la presó preventiva o l'arrest.

8è. Excusar-se amb mals suposats o qualsevol altre pretext de complir els seus deures o no conformar-se amb el lloc o servei al qual fos destinat en temps de pau.

9è. Revelar en temps de pau el sant i senya o ordres reservades o infringir el secret de la correspondència oficial, si el fet no està inclòs a l'article 398.

10. Utilitzar per a necessitats particulars, llevat que hi concorrin raons de necessitat o urgència, elements de caràcter oficial, sempre que el fet no constitueixi un delictes.

11. Extraviar per negligència sumaris, documents o papers confiats al seu càrrec o, per la mateixa causa, ser culpable de l'evasió de presoners de guerra o d'altres presos la custòdia dels quals li estigui encomanada.

12. Fer reclamacions o peticions en forma irrespectuosa.

13. Maltractar d'obra alguna persona sense necessitat justificada en complir una ordre o consigna, en no constituir el fet un delictes.

14. Permetre en un establiment militar, vaixell o aeronau actes que poden produir un incendi o explosió.

15. Ocultar o alterar davant tribunals, autoritats o superiors el seu veritable nom o estat i destinació.

16. Maltractar de paraula o obra alguna persona a la casa en què estigui allotjat, si el fet no constitueix un delictes o exigir en aquesta alguna cosa a què no tingui dret.

17. Promoure subscripcions col·lectives per fer regals, obsequis o compliments de qualsevol espècie als superiors, prendre-hi part i acceptar l'ofrena si aquesta manifestació no està expressament autoritzada.

18. Faltar públicament al respecte degut a les autoritats o a qualsevol superior de categoria d'oficial o suboficial de manera que no arribi a constituir un delictes.

Article 440. És castigat amb arrest militar o destinació a un cos de disciplina el militar que toleri faltes de subordinació en les forces a les seves ordres, murmuracions contra el servei o les institucions fonamentals de l'Estat, converses contra els oficials i suboficials, o notícies o manifestacions contràries a la conformitat amb què tots han de rebre les seves assignacions o complir els seus deures, patint les fatigues i privacions de la professió armada, i no arresti els culpables o no en doni compte immediatament als seus superiors.

Article 442. El militar que per quarta vegada cometi una falta lleu havent estat corregit amb anterioritat i successivament tres vegades per faltes lleus, amb més de vint-i-quatre hores d'arrest cadascuna, sent oficial o suboficial, o un mes, de la mateixa forma, sent classe de tropa o marineria, és considerat culpable de falta greu i castigat d'acord amb el prudent arbitri de l'autoritat judicial, sense que pugui excedir els sis mesos d'arrest, llevat que la segona o la tercera constitueixin per si soles una falta greu o delictes.

La segona i tercera faltes greus, no castigades com a tals expressament en aquesta Llei, són corregides amb un agraument prudencial del càstig imposat a l'anterior.

Article 443. 1. Incorre en falta lleu el militar que en cometi una de les següents: les de neteja personal, descuarança en la conservació del vestuari, equip, bestiar, armes, municions, casernes, embarcacions, allotjaments, estris o efectes anàlegs, inexactitud en el compliment de les obligacions reglamentàries i imposades pel règim interior dels cossos, acantonaments, campaments, aeròdroms, vaixells, arsenals i altres establiments militars; murmurations contra els superiors, manifestacions de tebiesa o disgust en el servei, omissió de salutació als superiors o no retornar-lo a iguals o inferiors; les raons desbaratades o rèpliques desatentes al superior; la concurrència d'oficials a establiments de caràcter incompatible amb la dignitat d'aquests; l'estada escandalosa o amb perjudici de l'uniforme, de qualsevol militar, en cases de joc, actes contraris a la dignitat militar; prendre part en baralles amb companys o paisans; les lesions qualificades com a falta per la llei comuna; escàndol públic, joc en casernes, vaixells o establiments militars; alienar o distreure peces o efectes d'equip el valor dels quals no excedeixi les 1.500 pessetes; embriaguesa; absentar-se per un temps que no arribi a constituir una altra falta o delictes, estar de servei en un vaixell, caserna o un altre establiment militar i permetre sortir, sabent-ho, en una embarcació que patronegin individus no autoritzats o conduir aquesta embarcació; promoure desordres o executar excessos en marxes i allotjaments; contravenir els bans de policia i bon govern i reglaments generals de l'Estat, província i municipi quan no constitueixi infracció més greu; observar una vida desarrreglada o llicenciosa o contraure deutes; ofendre de paraula paisans; realitzar furts, estafes o apropiacions indegudament de diners o efectes en una quantia no superior a 250 pessetes, si el culpable no ha estat condemnat anteriorment per delictes de robatori, furt, estafa o apropiació indeguda o dues vegades corregit o condemnat per faltes de furt o estafa; consumir atemptats a la propietat aliena sense causar danys o causant-los en una quantia que no excedeixi les 250 pessetes, i totes les altres que, no estant castigades en un altre concepte, constitueixen lleu desobediència o lleugera irrespectuositat o ofensa a les autoritats, organismes o emblemes militars o símbols nacionals, consisteixen en l'oblit o infracció d'un deure militar, infereixin perjudici al bon règim dels exèrcits o afectin el prestigi de la institució militar.

2. Igualment són faltes lleus les que per primera vegada es corregeixin perquè el militar incompleix els seus deures de neutralitat en l'exercici dels seus drets polítics per:

- a) Estar afiliat, col·laborar o prestar suport a alguna organització política o sindical o assistir a reunions públiques de caràcter polític o sindical, promogudes pels partits, grups o associacions esmentats.
- b) Expressar públicament opinions de caràcter polític o sindical en relació amb les diverses opcions de partit, grup, associació o organització.
- c) Assistir d'uniforme o fent ús de la seva condició militar a qualssevol altres reunions públiques de caràcter polític o sindical.
- d) Exercir càrrecs públics o acceptar candidatures per a aquests quan siguin electius i tinguin caràcter polític o sindical sense haver sol·licitat prèviament el pas a la situació que legalment estigui assenyalada.
- e) Els qui sent individus de la classe de tropa, marineria o d'escales de complement no s'abstinguin de realitzar els actes a què es refereixen els paràgrafs anteriors durant el temps en què es trobin prestant servei militar actiu, sens perjudici que puguin mantenir la seva afiliació anterior.

Article 452. 1r. Els procediments militars s'inicien d'ofici o en virtut d'un comunicat o denúncia o a instància del fiscal jurídicomilitar, que la pot tramitar directament al jutjat togat militar d'instrucció si amb coneixement d'aquesta és dels de la seva competència.

2n. En cap cas no s'admet la querella. L'acció privada es pot exercir en tots els procediments seguits per delictes només perseguibles a instància de part, una vegada acordat l'ordre de processament, als efectes del qual l'instructor ha de fer l'oferiment d'accions oportú en la persona de l'ofès o perjudicat pel delictes. De manera supletòria hi regeixen els preceptes de la Llei d'enjudiciament criminal, tot això exceptuant les regles especials per als instruïts per ús i circulació de vehicles de motor.

Article 491. El Ministeri Fiscal Jurídicomilitar, i si s'escau el lletrat representant de l'acció privada o acusació particular, pot intervenir per pròpia iniciativa en el sumari de totes les causes si l'instructor no ho creu perjudicial per al bon fi de la investigació; assistir a les diligències de prova acordades per l'instructor interrogant, amb la seva vènia, els processats, testimonis i pèrits; sol·licitar del jutge, i si s'escau de l'autoritat judicial militar, la pràctica de noves diligències probatòries o l'adopció de les resolucions que consideri pertinents relatives als processats o als seus béns, en tot el que sigui necessari per garantir les responsabilitats exigibles, o a les persones contra les quals es dedueixin càrrecs, i emetre els informes que la Llei disposi.

Article 492. En el període de plenari el fiscal jurídicomilitar ha de demanar l'aplicació de les lleis i ha d'exercir l'acció pública davant els consells de guerra.

Article 569. L'instructor ha de rebre declaració a totes les persones que puguin subministrar notícies o proves per a la comprovació del delictes i esbrinament dels culpables.

En cadascuna d'aquestes s'han de consignar les preguntes de l'instructor i les respostes del declarant.

Les preguntes han de ser pertinents, sense que per cap concepte es puguin formular de manera capciosa o suggestiva i sense que es puguin usar cap coacció, engany, promesa o artifici per obligar i induir a declarar en un sentit determinat.

Article 580. Estan exceptuats de concórrer personalment a la crida judicial, però no de declarar:

- 1r. El president del Govern, els presidents del Congrés dels Diputats i del Senat i els ministres.
- 2n. Els representants diplomàtics acreditats davant de l'Estat espanyol.
- 3r. El president i membres del Tribunal Constitucional, presidents i consellers del Consell d'Estat, del Consell Suprem de Justícia Militar, president i magistrats del Tribunal Suprem, Tribunal de Comptes, de la Rota, dels ordes militars i els fiscals dels tribunals esmentats.
- 4t. El defensor del poble.
- 5è. Els capitans generals dels exèrcits.
- 6è. Els membres del Congrés dels Diputats i del Senat.
- 7è. Els presidents i consellers dels governs de les comunitats autònomes, així com els membres de les seves assemblees legislatives respecte de les actuacions seguides per ordre d'una autoritat judicial militar practica-des en el territori de les comunitats esmentades.
- 8è. Els generals en cap de l'exèrcit, regió, departament marítim i esquadra.
- 9è. Els presidents i fiscals en cap d'audiències.
10. Els arquebisbes i bisbes.
11. Les autoritats judicials militars.
12. Els tinentes generals i almiralls.

Article 581. Estan exceptuats de comparèixer personalment davant el jutge, llevat que aquest sigui oficial general:

- 1r. Els oficials generals dels exèrcits i els seus auxiliars.
- 2n. Els auditors i fiscals en cap jurídicomilitars.

3r. Els subsecretaris, directors generals dels diversos rams de l'Administració civil o militar, governadors civils, delegats d'Hisenda i alcaldes de capitals provincials.

Article 582. Les persones designades al número 2 de l'article 580 han de ser convidades a prestar la seva declaració per escrit; a aquest efecte s'ha de remetre al Ministeri d'Afers Exteriors, per conducte de l'autoritat judicial i Ministeri corresponent, un interrogatori que inclogui els punts als quals hagi de contestar.

Si es neguen a declarar, l'autoritat judicial ha de passar al Ministeri corresponent el testimoni oportú.

Article 584. En els altres casos, les persones designades als números 1 i 3 al 10, tots dos inclosos, de l'article 580 han de declarar en el seu propi domicili o despatx oficial, al qual ha de concórrer l'instructor, sigui quina sigui la seva categoria, amb indicació prèvia de dia, que li ha de consultar.

Article 595. Els oficials i suboficials i els seus assimilats dels exèrcits, sigui quin sigui el fur del Tribunal davant el qual compareguin, han de prestar jurament o promesa pel seu honor.

Les altres persones que hagin de declarar davant jutjats o tribunals militars han de jurar en nom de Déu o prometre pel seu honor, segons les seves creences.

Article 605. Els processats han de contestar de paraula les preguntes que els formuli l'instructor. Tanmateix, per raó de les circumstàncies d'aquells i la naturalesa de la causa, els pot permetre que redactin en presència seva una resposta escrita sobre punts difícils o complexos d'explicar o que, davant la seva autoritat, consultin apunts o notes de simple recordatori.

Article 701. El processat, per evitar l'embargament, pot prestar fiança que pot ser personal, pignorativa, hipotecària o en metàl·lic, segons el parer de l'instructor. S'admet igualment la constituïda per garantia bancària o de l'entitat en què tingui assegurada la responsabilitat civil aquell contra qui es dirigeixi l'embargament, i en aquest supòsit s'ha de formalitzar per escrit o per compareixença davant l'instructor, de la persona que exerceixi la representació legítima de qualsevol de les autoritats per operar en territori nacional o de l'entitat asseguradora corresponent.

En la personal, només s'admeten com a fiadors espanyols de conducta irreprotxable i solvència econòmica notòria que tinguin tots els drets civils i polítics; el mateix instructor els ha d'indicar la quantitat de què han de respondre.

En la fiança en metàl·lic, la suma que el mateix instructor determini, ha de quedar custodiada a la Caixa General de Dipòsits i, si no n'hi ha, en establiments públics o caixa dels cossos. També es poden admetre per constituir fiança valors o efectes públics, al preu mitjà de cotització oficial, que s'han de dipositar de la mateixa manera.

Article 728. Elevada la causa al plenari, s'ha de passar al fiscal juridicomilitar, qui ha de formular l'escrit de conclusions provisionals en el termini de cinc dies. Igualment, pel mateix termini, s'ha de passar també al lletrat de l'acusació particular en exercici de l'acció privada, per al mateix tràmit, si hi intervé.

Article 729. L'escrit esmentat ha d'incloure en números separats els punts següents:

1r. Exposició concreta dels fets que resultin del sumari, amb esment de les diligències de què dedueix la seva prova.

2n. La seva qualificació legal.

3r. La participació que en aquests s'atribueixi al processat.

4t. Les circumstàncies eximents o modificatives de la responsabilitat criminal que estimi apreciables.

5è. La pena que consideri que s'ha d'imposar al processat, concretant-ne l'extensió o l'absolució, si s'escau.

6è. Les responsabilitats civils escaients.

7è. Les proves que estimi necessari practicar o la seva renúncia. Quan proposi una prova documental que ja es troba en la causa, s'ha de limitar a esmentar els folis corresponents perquè siguin llegits en l'acte de la vista.

En redactar els punts segon al sisè, ha d'esmentar les disposicions legals aplicables respectivament.

Article 736. El lliurament de la causa al defensor i la seva devolució s'ha d'ajustar al que disposa el número 13 de l'article 490.

El defensor, en recollir la causa, ha de signar un rebut amb les mateixes dades, que l'instructor ha de conservar mentre aquell la tingui en el seu poder i se li ha de lliurar quan la torni.

Si els defensors són diversos, la causa se'ls ha de posar de manifest a tots per un termini que no excedeixi els deu dies.

Quan la complexitat o el volum de les actuacions ho justifiquin el defensor o defensors poden sol·licitar de l'autoritat judicial l'ampliació dels terminis assenyalats en aquest article i en el 734, petició que, informada per l'instructor dins les vint-i-quatre hores següents, s'ha d'eleva a aquella per a la seva resolució definitiva, la qual ha d'ordenar el que sigui procedent.

Expirat el termini fixat, el secretari ha de recollir les actuacions de qui les tingui en el seu poder, sense necessitat de constrenyiment previ. Si en recollir-les no està formalitzat l'escrit de conclusions provisionals, s'ha de passar la causa per un termini de cinc dies al defensor militar que es nomeni d'ofici, i el designat ha de cessar en el seu càrrec.

Article 767. En els consells de guerra, els vocals efectius i suplents han de seure als dos costats del president; el més caracteritzat per la seva ocupació i antiguitat ha d'ocupar el primer lloc de la dreta immediat a la presidència i el que li segueixi ho ha de fer a l'esquerra, i pel mateix ordre els restants. Quan el ponent sigui de la mateixa o inferior categoria que els altres vocals, ha de seure a l'esquerra del president. L'assessor ha d'ocupar el mateix lloc quan d'acord amb aquest Codi assisteixi al Consell a falta de ponent.

L'instructor ha d'ocupar seient davant el president; el fiscal, l'acusació privada i els defensors, a la dreta i a l'esquerra del Tribunal, respectivament.

Els vocals suplents han d'assistir a la vista, i retirar-se en constituir-se el Tribunal en sessió secreta per deliberar, llevat que hagin substituït altres efectius perquè la seva presència no és possible a la vista.

Tots els components del Tribunal, inclosos el fiscal i defensors militars, l'assistència dels quals a la vista s'estima com a acte de servei preferent a qualsevol altre, han de concórrer a l'acte amb uniforme reglamentari.

Article 777. Els testimonis, una vegada que hi compareguin, estan obligats a declarar el que sàpiguen sobre el que els preguntin el president i els vocals del Consell, el fiscal i els defensors, sempre que el primer consideri admissible l'interrogatori. El president prèviament els ha de rebre jurament o promesa en la forma que estableix l'article 595 i els ha de preguntar el nom, cognoms i circumstàncies personals. Quan no coneguin l'idioma espanyol o siguin sordmuts s'ha d'observar el que disposen els articles 571 i 572, i també s'han de tenir en compte per als acaraments les normes aplicables dels articles 616 a 619.

Article 793. Si el Consell estima que els fets perseguits no són constitutius de delictes militars i sí de falta greu de la mateixa naturalesa, ha d'absoldre el processat del delictes imputat i li ha d'imposar el correctiu per la falta apreciada. Si estima l'existència d'una falta lleu de caràcter militar, s'ha de limitar a posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial perquè en el tràmit d'aprovació de sentència la corregeixi en via governativa si ho considera procedent.

La sentència ha d'incloure en la seva decisió la condemna que correspongui per faltes comunes o incidentals.

Article 809. Quan només intervinguin en l'accident vaixells estrangers d'una mateixa nacionalitat, si l'abordatge no afecta cap interès estrany a la nació a què pertanyin, les actuacions s'han de remetre als agents diplomàtics o consulars de l'Estat el pavelló dels quals enarborin els vaixells i els presumptes culpables s'han de posar a disposició d'aquests, si aquells els reclamen oficialment, mentre no disposin una altra cosa els tractats internacionals.

Article 816. Si durant la tramitació de la causa per abordatge i abans que es dicti sentència el presumpte responsable o processat mor, s'ha d'acordar el sobreseïment definitiu d'aquella, sens perjudici de les responsabilitats civils que correspongui exigir.

Si s'acorda la rebel·lia del processat, en l'acte que inclogui aquesta declaració s'ha de fer reserva expressa de les accions civils que correspongui a favor dels qui correspongui.

En tots dos casos, per a la reclamació de les responsabilitats civils, cal atènyer-se al que disposa el paràgraf segon del número 4 de l'article 719.

Article 823. Si durant la tramitació de la causa per naufragi i abans que es dicti sentència el presumpte responsable o processat mor, s'ha d'acordar el sobreseïment definitiu d'aquella, sens perjudici de les responsabilitats civils que correspongui exigir.

Si s'acorda la rebel·lia del processat, en l'acte que inclogui aquesta declaració, s'ha de fer reserva expressa de les accions civils que corresponguin a favor dels qui correspongui.

En tots dos casos, per a la reclamació de les responsabilitats civils, cal atènyer-se al que disposa el paràgraf segon del número 4 de l'article 719.

Article 871. La pena de mort s'executa mitjançant afusellament i sense publicitat.

Article 906. La resolució de l'autoritat judicial, de conformitat amb el seu auditor, és ferma, i contra aquesta, només es pot interposar un recurs de súplica davant aquesta, que poden interposar el fiscal, el reu o el defensor, en el termini de tres dies a partir de la notificació d'acord amb les prescripcions d'aquesta Llei.

Contra la denegació del recurs de súplica, en els supòsits en què s'hagi d'aplicar la suspensió de condemna per ministeri de la llei, es pot acudir en queixa, en el mateix termini, davant la Sala de Justícia del Consell Suprem de Justícia Militar, d'acord amb el que disposa el número setè de l'article 107.

Article 927. Adoptat per l'autoritat judicial l'acord a què es refereix l'article anterior, s'ha de passar la causa al Ministeri Fiscal perquè, en un termini que no excedeixi les vint-i-quatre hores, s'instrueixi i formuli un escrit d'acusació i proposta de la prova que s'hagi de practicar davant el Consell de Guerra.

Al mateix temps, l'instructor ha de requerir el processat perquè nomeni defensor, que pot designar d'acord amb el que assenyalava l'article 154; si no ho fa, se li ha de nomenar d'ofici un defensor lletrat.

Acceptat el càrrec, se li ha de posar la causa de manifest perquè en el termini de vint-i-quatre hores, prèvia entrevista obligada amb el processat, formuli el seu escrit de defensa i proposició de prova.

Article 976. Quan per virtut de la sentència ferma anul·lada el condemnat hagi estat complint alguna pena, si en la nova sentència se li imposa una altra, se li ha de tenir en compte a aquest efecte la sofrida anteriorment, si és de la mateixa naturalesa o anàloga.

Quan el penat hagi mort, la seva viuda, ascendents o descendents i germans poden sol·licitar el judici de revisió per tal de rehabilitar la memòria del difunt, i que es castigui, si s'escau, el vertader culpable.

Article 979. Quan en virtut de recurs de revisió es dicti sentència absolutòria, els interessats en aquesta, o els seus hereus, tenen dret a les indemnitzacions civils que siguin procedents segons el dret comú, les quals han de ser satisfetes per l'Estat, sens perjudici del dret d'aquest a repetir contra el Tribunal sentenciador que hagi incorregut en responsabilitat o contra la persona directament declarada responsable o els seus hereus.

Article 1.011. S'ha d'instruir un expedient governatiu quan es consideri perjudicial la continuació d'algun oficial o suboficial en el servei per qualsevol de les causes següents:

1r. Per acumular en el seu expedient notes desfavorables que desmereixin notòriament la seva qualificació professional o l'aptitud per a les seves funcions.

2n. Per observar mala conducta habitual i incorregible segons un informe de dos dels caps que hagi tingut.

3r. Per haver estat sancionat per qualsevol falta de furt, estafa, apropiació indeguda, bé s'apreciï en aquesta naturalesa comuna amb caràcter militar davant de qualsevol jurisdicció, o per haver estat condemnat per delictes en els tribunals ordinaris i s'hagi imposat la pena de suspensió, si de conformitat amb al Codi de justícia militar no correspon l'accessòria de separació de servei.

4t. Per contraure deutes injustificats.

5è. Per realitzar qualsevol acte contra l'honor militar que no constitueixi un delictes ni hagi estat enjudiciat per algun Tribunal.

6è. Per incomplir les disposicions i ordenances sobre l'exercici d'activitats polítiques i sindicals, havent estat anteriorment condemnat per falta greu de les assenyalades a l'article 437 número 4, apartat b), i paràgraf segon de l'article 443 d'aquest Codi.

7è. Per haver estat corregit com a autor d'una quarta falta lleu, si les anteriors han estat comeses en un període de temps no superior als tres anys immediats; per reincidència en les faltes greus dels articles 434, 435 i 437, números 1r, 2n i 4t., apartat a) o per segona reincidència o reiteració en qualsevol falta greu per fets que hagin succeït en un període de temps inferior a quatre anys.

8è. Per haver demostrat públicament i manifestament una actitud contrària a la Constitució o al cap de l'Estat.»

Article segon.

L'últim paràgraf de l'article cent tres del Codi de justícia militar queda redactat en els termes següents:

Ha d'exercir el càrrec de ponent un conseller tocat que pertanyi a la jurisdicció de què procedeix la causa.

Article tercer.

Les quanties de cinquanta i vint-i-cinc a cinquanta i vint-i-cinc pessetes que apareixen a l'article quatre-cents tres, números tres i quatre de l'article quatre-cents trenta-nou, tots aquests del Codi de justícia militar, referits a l'alienació de peces o efectes militars, se substitueixen, respectivament, per les tres mil, mil cinc-cents a tres mil

cinc-cents, respectivament, sense que això determini una revisió de sentències fermes.

Article quart.

Les quanties de les multes que assenyalen els articles cent setanta-tres i cinc-cents vuitanta-nou del Codi de justícia militar s'entén que les quantitats de dos-cents cinquanta i cinc-centes pessetes, respectivament, queden substituïdes per les de deu mil i vint mil pessetes.

Article cinquè.

En el tractat segon, el títol IX s'inscriu així: Delictes contra la seguretat militar de l'Estat i dels exèrcits; el seu capítol I: Rebel·lió militar; el seu capítol II: Sedició militar.

En el tractat tercer, l'epígraf del títol XV és el de: Procediments especials de la jurisdicció de marina de guerra.

En el mateix tractat tercer, títol XVIII, el capítol II és inscrit així: De l'execució de la pena de mort en temps de guerra.

En el mateix tractat tercer, l'epígraf del títol XVIII és el següent: Del procediment sumaríssim en cas de guerra.

Article sisè.

Queden suprimits els articles o paràgrafs d'articles del Codi de justícia militar que a continuació es detallen:

- L'article desè.
- Els paràgrafs segon i tercer de l'article cinquanta-vuit.
- L'article cent vint-i-dos.
- L'article cent noranta.
- Els números dos, quatre i dotze de l'article dos-cents cinquanta-vuit.
- El número cinc de l'article dos-cents cinquanta-nou i l'article dos-cents seixanta-sis.
- L'últim paràgraf de l'article dos-cents noranta-sis.
- L'article quatre-cents deu.
- L'últim paràgraf de l'article quatre-cents tres.
- Els articles vuit-cents setanta-dos; vuit-cents setanta-tres, números quatre, cinc, sis, set i vuit; vuit-cents setanta-cinc i vuit-cents setanta-nou.

Article setè.

U. Els articles del Codi penal que s'expressen a continuació queden redactats de la forma següent:

«Article 152. Els qui, portant armes, intentin penetrar a les seus del Congrés dels Diputats o del Senat per presentar-hi peticions, en persona i col·lectivament, incorren en la pena de presó menor.

Article 154. Els qui, portant armes, presentin o intentin presentar col·lectivament, encara que no sigui en persona, peticions al Congrés dels Diputats o al Senat, incorren en la pena de presó menor.»

Dos. L'article dos-cents quaranta-dos del Codi penal té el contingut següent:

«Article 242. Incorren en la pena de presó menor els qui injuriïn o amenacin greument els exèrcits o les seves institucions, armes, classes o cossos determinats.

Quan les injúries o amenaces a què es refereix el paràgraf anterior no siguin greus s'ha d'imposar al culpable la pena d'arrest major o multa de 50.000 a 100.000 pessetes.»

Article vuitè.

El fiscal togat del Consell Suprem de Justícia Militar, per ell mateix o a instància del ministre de Defensa, havent tingut notícia de la penetració d'un fet amb caràcters de delictes contra les Forces Armades, els seus mitjans, interessos o prestigi, dels quals sigui competent la jurisdicció ordinària, pot formular una moció al fiscal del regne en sol·licitud de l'acció concreta de la justícia que

pertoqui o, si s'escau i és el moment, en sol·licitud de la interposició dels recursos procedents.

Article novè.

Queda suprimit, en temps de pau, el càrrec de fiscal militar, les funcions del qual han de ser assumides pel fiscal jurídic militar.

Article desè.

Les al·lusions que el Codi de justícia militar fa als ministeris de l'Exèrcit, Marina i Aire, conjuntament o separadament, s'entenen que, d'ara endavant, ho són al Ministeri de Defensa; igualment, les referències a qualsevol dels ministres militars dels ministeris esmentats s'han de substituir pels del ministre de Defensa.

Article onze.

Les atribucions que, segons els números tres, quatre, vuit, onze, dotze, divuit i dinou de l'article cinquanta-dos del Codi de justícia militar, corresponen a les autoritats judicials que exerceixen jurisdicció territorial, i totes les referents a les actuacions posteriors a la sentència del jutge togat militar d'instrucció poden ser delegades per ordre expressa de les autoritats esmentades, publicada reglamentàriament, en l'auditor en cap corresponent i poden ser reasumides en els casos que per la seva significada importància siguin del seu interès. Les resolucions que adopti l'auditor en ús d'aquestes facultats tenen el mateix valor que les de plena jurisdicció de l'autoritat judicial.

Prèviament a l'exercici de les atribucions conferides a l'autoritat judicial per l'article cinquanta-dos del Codi esmentat és preceptiu l'informe de l'auditor, llevat del que fa a les assenyalades en els números que s'especifiquen al paràgraf anterior, si s'ha portat a efecte el que s'hi preveu.

Article dotze.

U. Els jutjats togats militars d'instrucció que estableix aquesta Llei s'han de crear necessàriament en cada capçalera de circumscripció jurisdiccional, en el termini de tres mesos a partir de la seva entrada en vigor. En l'exercici de les seves funcions i per preparar el despatx dels procediments han de ser assistits per un o dos secretaris relators, oficials del cos jurídicomilitar respectiu, que tenen encomanades, a més, les que s'assenyalen a l'article quatre-cents noranta, auxiliats pel personal de la mateixa destinació.

Dos. És competència dels jutges togats militars d'instrucció, a més de l'assenyalada al Codi de justícia militar:

a) Procedir d'ofici en tots els casos en què entengui que s'ha comès un delictes del qual resulti competent la jurisdicció militar de la seva circumscripció i exèrcit.

b) El coneixement i resolució dels procediments per infraccions de naturalesa comuna per als quals el Ministeri Fiscal hagi sol·licitat una pena no superior a la de sis mesos de privació de llibertat, i els encartats, sent militars, siguin de les classes de tropa o marineria.

En les diligències preparatòries que se segueixin, la vista i decisió d'aquestes i els recursos que siguin procedents, cal atènyer-se a tot el que disposa el Decret quatre mil cent u/mil nou-cents seixanta-quatre, de disset de desembre, actualment en aplicació per als procediments instruits per ús i circulació de vehicles de motor, que continua vigent en l'àmbit de la jurisdicció militar en el que no quedí afectat per aquesta Llei.

c) Condemnar per faltes, exclusivament de naturalesa comuna i siguin o no incidentals, en els casos que s'assenyalen a l'apartat b), les diligències o procediments dels quals pot sobreseure. Contra l'acte que dicti acabant per sobreseïment un procediment dels de l'entitat assenyalada, el fiscal o acusació particular pot recórrer en el

termini de cinc dies després que se'ls notifiqui, i l'autoritat judicial ha d'acordar el que correspongui.

Article tretze.

U.—Contra les sentències dels consells de guerra el Ministeri Fiscal Juridicomilitar pot interposar recursos de cassació davant la justícia militar en tot cas, i qui hagi estat condemnat en la sentència si, en aquesta, se li ha imposat al recurrent una pena privativa de llibertat superior a tres anys de durada en una d'aquestes o en la suma de diverses de les imposades a un mateix condemnat, o la separació del servei com a principal o accessòria.

Dos.—La preparació del recurs de qualsevol de les classes s'ha de fer dins els cinc dies següents al de la notificació de la sentència resolutorià de la primera o de la segona instància si s'escau, davant del jutge instructor que hagi conegut el procediment, i l'autoritat judicial militar ha de suspendre les facultats d'aprovació que li puguin correspondre i elevar les actuacions al Consell Suprem de Justícia Militar.

Tres.—Els recursos de cassació davant la justícia militar han de ser motivats i només són admissibles de conformitat amb el que disposa la Llei d'enjudiciament criminal, i a la seva tramitació s'aplica el que s'estableix en el text legal esmentat, amb les excepcions orgàniques del Consell Suprem de Justícia Militar, i del coneixement i decisió dels quals és competent la Sala de Justícia d'aquest.

En els recursos contra una sentència del Consell de Guerra s'entén que les facultats que assenyala l'article vuit-cents cinquanta-vuit de la Llei d'enjudiciament criminal corresponen a l'autoritat judicial militar.

Article catorze.

Els condemnats a penes de privació de llibertat superiors a tres anys, en una d'aquestes o en la suma de diverses, així com en tot cas el Ministeri Fiscal, poden interposar contra les sentències dictades en primera instància pel Consell Suprem de Justícia Militar, segons la competència assignada a aquest, un recurs de cassació davant la Sala Penal del Tribunal Suprem, de conformitat amb els motius i tràmits que assenyalen els articles vuit-cents quaranta-set i següents de la Llei d'enjudiciament criminal.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

La Junta de Caps d'Estat Major, com a òrgan col·legiat superior de la cadena de comandament militar, té les atribucions següents, a més de les que li siguin pròpies:

U.—Informar, sempre que el ministre de Defensa ho sol·liciti, de la resolució a adoptar en els expedients governatius que s'instrueixin.

Dos.—Proposar al ministre de Defensa l'obertura d'un expedient per al pas a la reserva o al grup (B) dels oficials generals de qualsevol dels tres exèrcits que per la seva conducta perjudicial per als interessos militars o de les funcions de les Forces Armades hagin incorregut en negligència, indisciplina o en el desenvolupament de la seva destinació. La resolució s'ha d'adoptar per real decret acordat en Consell de Ministres, a proposta del de Defensa, amb l'informe previ del Consell Suprem de Justícia Militar. No és admissible un altre recurs que el de súplica per greuge infundat, davant el Rei com a cap suprem de les Forces Armades.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera.—Els fiscals militars, en el termini màxim de trenta dies, han de remetre els procediments en què estiguin intervenint al Ministeri Fiscal Juridicomilitar.

Segona.—En les causes en què no s'hagi ordenat la celebració de Consell, s'ha de notificar als processats el seu dret a nomenar defensor, d'acord amb la nova normativa del Codi.

Tercera.—Els procediments que s'iniciïn a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, els han d'instruir oficials generals o particulars dels cossos jurídics respectius, si així s'escau d'acord amb el que disposa el Codi. Per als actualment en tràmit d'instrucció, les autoritats judicials han de disposar la seva continuació pels jutjats togats permanents d'instrucció, en els assumptes de la seva competència.

Quarta.—El Consell Suprem de Justícia Militar i les autoritats militars dels exèrcits, per pròpia iniciativa, a instància del fiscal o a petició del processat o el seu defensor, s'han d'inhibir immediatament a favor dels tribunals i jutjats de la jurisdicció ordinària dels procediments en què no hagi recaigut una sentència i dels que es trobin coneixent per fets que hagin deixat de ser de la seva competència, d'acord amb les modificacions introduïdes en el Codi de justícia militar per aquesta Llei.

Cinquena.—S'ha d'aplicar d'ofici o a instància de la part interessada la suspensió de condemna als penats que estiguin complint les que els van ser imposades d'acord amb la legislació anterior i que puguin ser objecte d'aquest benefici, de conformitat amb la nova redacció de l'article dos-cents quaranta-cinc del Codi de justícia militar.

Sisena.—El Ministeri de Defensa ha d'adoptar les ordres pertinents per al compliment per part del personal dels cossos jurídics de les tasques que el Codi militar els assigni.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.—U. Per a l'elaboració d'un pla d'informes i avantprojectes relatius a la reforma legislativa de la justícia militar i la reordenació i modernització d'aquesta i sota l'autoritat del ministre de Defensa, s'ha de constituir abans d'un mes, des de l'aprovació d'aquesta Llei, una comissió per a l'estudi i reforma de la justícia militar.

Dos. És missió de la comissió: Elaborar un projecte articulat del codi o codis referents a la justícia militar abans d'un any, a partir de la seva constitució, en el qual es reflecteixin degudament els principis jurídics de l'ordre constitucional nacional, l'autonomia i especialitat de la jurisdicció militar equilibradament ponderada amb la unitat processal i substantiva de l'ordenament jurídic i el sistema del poder judicial, així com el progrés comparat dels de l'orgànica judicial militar dels exèrcits estrangers de relació més assídua.

Segona.—El Govern ha de presentar a les Corts, en el termini de sis mesos, un projecte de llei que estableixi els principis fonamentals del règim disciplinari en els exèrcits.

Tercera.—Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei orgànica i que la facin complir.

Palau Reial de Madrid, sis de novembre de mil nou-cents vuitanta.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
ADOLFO SUÁREZ GONZÁLEZ